

State of the art equipment in het vernieuwde Poppodium 013

'013 is een showroom voor onze apparatuur!'

Vrijdag 13 november, precies 17 jaar na de opening van 013, werd 'het nieuwe 013' voor het eerst in zijn totaliteit aan het publiek gepresenteerd. Nu, bijna vijf maanden later, praten sound engineer René van Rijen, lichttechnicus Paul van der Pijl en een aantal toeleveranciers ons bij over de verbouwing met alle nieuwste technische aanpassingen.

Na TivoliVredenburg kon Poppodium 013 niet achterblijven. Om op te kunnen boxen tegen de centraal in Nederland gelegen zaal, moest 013 verbouwen om niet achterop te raken. Dus ging de grote zaal, vanaf heden de Main Stage, in capaciteit van 2.000 naar 3.000 en verdubbelde de kleine zaal, nu Jupiler Stage, naar 700. Ook was het na zeventien jaar gewoon tijd voor een vernieuwing van de techniek om up-to-date te blijven en te voldoen aan de hedendaagse standaarden en (rider-)eisen.

Main Stage

In de Main Stage wil 013 zich qua programmering richten op de alternatieve mainstream. De grote zaal is overigens eigenlijk 'drie zalen in één'. Middels een flexibel wandsysteem kan de zaal worden vergroot of verkleind naar gelang het aantal bezoekers. De ideale opdracht voor ShowTex, die zorgde voor de volledige aankleding van de grote en kleine zaal. Marketing coördinator Bo Bettens geeft uitleg. "De afstopping van de grote zaal gebeurde in Wool Serge Panne, het perfecte materiaal voor een poppodium van formaat, want permanent vlamwerend en super stevig." Wool Serge is

bovendien geluiddempend en beschikbaar in verschillende gewichten. Het gewicht en het unieke weefpatroon van de stof zorgen samen voor een optimale sturing van licht en geluid. Om die reden koos 013 voor een iets zwaarder voorbeeld en ShowTex installeerde de indrukwekkende gordijnen aan een veelzijdig en uiterst robuust H300 rail-systeem.

Voor de zaalverkleining zorgde ShowTex voor een strak en flexibel wandsysteem op

maat. "Dankzij een H100 rail en gordijnen in Molton CS die netjes de balkonranden volgen, kan de grote zaal in een handomdraai en in functie van het aantal bezoekers omgetoverd worden tot een intiemere ruimte. Dit is fijn voor zowel de artiest als het publiek en draagt samen met een goede akoestiek bij tot de ultieme totaalbeleving." "Zo is er dus naast een mooie ruimte voor 3.000 bezoekers ook nog een Main Stage-variant voor 1.400 personen en een voor

2.300 bezoekers mogelijk”, legt Van Rijen uit.

Wie aan 013 denkt, denkt aan de ‘trappen’ in de hoofdzaal. Op deze manier heeft iedereen een goed zicht op het podium. De karakteristieke trappen moesten in tact blijven. Wel is er gekozen om het podium naar achter te verplaatsen - én uit te bouwen, waardoor er veel meer ruimte om te dansen voor het podium is ontstaan. De FOH heeft hierdoor ook een plek gekregen op de dansvloer (met een aansluitpunt in de vloer die uitkomt in de ondergrondse backstage, red.) en hoeft niet meer ‘te stunten’ vanaf de trappen.

De uitbouw van het podium is ook gepaard gegaan met een verhoging van drie meter van het plafond boven het podium. Aan weerszijden van het podium is het nu ook mogelijk om de techniek weg te zetten. Zowel links als rechts van het podium biedt 013 hier dezelfde mogelijkheden voor. Dit, samen met de uitbreiding van een draagcapaciteit naar 30 ton, biedt veel mogelijkheden voor de toekomst. “Onze eigen equipment weegt ongeveer 6 ton, dus deze kan prima blijven hangen”, legt lichttechnicus

Paul van der Pijl uit. “Dit spaart enorm veel tijd uit bij het inhangen van de equipment die een band meeneemt. Het is ook prima mogelijk om gebruik te maken van de aanwezige spullen in combinatie met de meegebrachte spullen. Met name de Adamson E15 line array wordt gretig gebruikt door bands.”

‘Het geluid is uniform, er hangt een volwassen PA’

Geluidskwaliteit

013 is ruim twee jaar bezig geweest met de voorbereidingen. Geluidskwaliteit was een belangrijk speerpunt. Andere criteria waren onder meer ook de wensen van bands (de zogenaamde ‘ridervriendelijkheid’ van de sets), de service en professionaliteit van het bedrijf erachter, financiën en esthetiek. Van Rijen: “We hebben uiteindelijk gepraat met zes merken, waarvan er vier ook een uitgebreide demo hebben uitgevoerd. We hebben de merken live uitgetoetst met bands die geboekt hadden. Zo kregen we

een realistisch beeld van hoe de set klinkt in de eigen zaal. De keuze was toen snel gemaakt.”

Sound and Light Import heeft alle geluidsapparatuur - behalve de monitoren - geleverd voor de Main Stage, Jupiler Stage en foyers boven en beneden. Sound and Light Import is in Nederland exclusief importeur van Adamson Systems luidsprekersystemen. Het nieuwe systeem bestaat uit achttien Adamson E15-kasten - twee line-arrays van negen speakers - opgehangen links en rechts van het Main-podium met drie Adamson Spektrix-kasten aan weerszijden om als down-fill te fungeren. Drie Adamson Spektrix-kasten aan weerszijden worden als in-fill gebruikt. De front-fill wordt verzorgd door vier Adamson Point Concentric PC 8 luidsprekers. Twee Point 12-luidsprekers worden gebruikt voor outfill en twaalf nieuwe Adamson E219-subwoofers dragen zorg voor het laag. “Doordat de Main Stage nu vijftien meter langer is dan voorheen, komt de geluidsinstallatie nog beter tot zijn recht dan in de oude situatie”, legt eigenaar Ed de Bree van Sound and Light Import uit. “Het is een heel bewuste keuze geweest om ook de baskasten in Jupiler Zaal iden-

tiek te houden aan de Main Stage. Hierdoor is het klankbeeld tussen beide zalen gelijk en kun je spreken van een 'kleine grote zaal'. Het S10-kastje past bij 013, waar niet altijd alleen maar achtergrondmuziek wordt gedraaid", lacht De Bree. "De S10 is de stevigste PA in z'n klasse, die heel goed past bij de programmering van 013. Het is een volwassen PA. Het geluid is uniform, overall hangt het beste van alles. 013 is een showroom voor Adamson geworden en daar zijn we heel trots op."

In de oude situatie stonden er aan de linker- en rechterkant van het podium stapels speakers, met 16.000 Watt links en 16.000 Watt rechts. Die techniek is zo veranderd dat de set die er nu hangt 90.000 Watt links en 90.000 Watt rechts heeft. Hierdoor is meer headroom overgehouden. Van Rijen vult aan. "Er is een grote marge tussen de max die je kunt gaan en hoe hard het nodig is. Je hebt meer extra kracht ter beschikking, waardoor je minder hard hoeft en je geluid -de volheid en zuiverheid- dus beter zal zijn. Die techniek zorgt ervoor dat je dus veel harder zou kunnen zonder dat het irritant

wordt. Maar wij hebben er bewust voor gekozen om een set aan te schaffen waar wat extra ruimte, headroom, in zit. Zo kunnen wij ons, zonder in te boeten op de kwaliteit van de muziek, netjes aan de maximale 103 Db-limiet gemeten over 15 minuten op 2 meter hoogte in het mengeiland houden." Ampco Flashlight Sales heeft de floormonitors voor de kleine en grote zaal geleverd; type d&b audiotechniek M4. Alles actief aangestuurd door d&b audiotechniek D8o versterkers. Racks zijn Quick Slide Door Racks uitgevoerd met universele maatgemaakte patchpanels, ontworpen door de technici van 013 zelf, zodat de M4 monitors en de

Sound & Light Import

Main Zaal

- 18 Adamson E15
- 16 Adamson E219
- 14 Adamson Spektrix
- 2 Adamson Point12
- 4 Adamson PointConcentric8

Jupiler Zaal

- 16 Adamson S10
- 4 Adamson E219
- 2 Adamson M12

Foyer

- 10 Adamson Point8
- 4 Adamson PointConcentrics
- 3 Adamson S119

D8o racks breed door het gebouw kunnen worden ingezet.

De d&b audiotechniek M4 is een 15" floormonitor met een coaxiaal gemonteerde roteerbare hoorn met afstraalhoek 50 x 70 graden.

Ondanks de compacte afmetingen en het lage gewicht (20 kg) is deze floormonitor in combinatie met de D8o versterkers in staat een geluidsdruk van 140 dB te produceren. Ruimschoots voldoende om ook de meest veeleisende gebruiker van adequaat monitorgeluid te voorzien.

'013 heeft binnenkort Europa's allereerste Soundcraft Vi2000 staan'

013 en Soundcraft

Een aantal jaren geleden stond Poppodium 013 voor de keuze om over te stappen naar digitale audiomixers. Geheel volgens de trend natuurlijk, maar wat de keuze ook werd, de analoge feel, de eenvoudige bediening en natuurlijk de goede klank waren absolute voorwaarden. De keuze werd Soundcraft Vi Series vanwege overzichtelijkheid en gebruiksvriendelijk en voorschriften van internationale riders. Voor de grote zaal werd de Soundcraft Vi6 aangeschaft en niet lang daarna ook een Vi6 voor de monitors. De unieke Soundcraft/Studer Faderglow™ en de ViSi Remote applicatie voor Ipad onderstreepden de keuze voor deze mixer. Met de verbouwing van de Jupiler Stage en de herinrichting van de kleine zaal, werd

Fairlight

18	Martin MAC Viper Profile
18	Martin MAC Quantum Wash
34	CLF Conan
16	Martin Atomic
6	Thomas 4-Lite Blinder
24	Martin MAC Quantum Profile
22	Martin MAC Aura XB
52	CLF Hercules
48	Chainmaster takels
2	Chainmaster Pro Touch takelsturingssysteem 138m Eurotruss HD44
1	Diverse Luminex Artnet routers
11	LSC DMX splitters
1	High End Full Boar lichttafel met Wing
1	Grand MA 2 light lichttafel met Wing
4	DeSisti F6 LED Fresnel
6	Robert Juliat 1kW Profile spot
14	CLF Xena

ook de laatste grote analoge tafel, bijna als vanzelfsprekend vervangen door een digitale Soundcraft: de Vi3000 (36 faders, 96 inputs, 8xBSS 9011, 4x Lexicon FX, Dante build in, 4x Vistonics II™ screens).

Voor de monitorpositie zocht men ten slotte naar een tafel met de prestaties van de Vi3000, maar in verband met de beperkte fysieke ruimte op een kleiner oppervlakte. Deze mixer bestond enkel nog op de teken-tafel. Accountmanager live sound Martin van Kouwen van Audio XL legt uit: “René van Rijen had echter geen moeite om de beslissing te nemen voordat hij de mixer gehoord had. De positieve ervaringen met Soundcraft geven 013 veel vertrouwen in het merk met als resultaat dat 013 binnenkort Europa’s allereerste Soundcraft Viz000 heeft staan.”

Dit laatste lid van de Vi-familie levert met zijn 24 faders en 3 Vistonics II™ screens dezelfde i/o prestaties als de Vi3000, maar dan slechts op een breedte van 115cm. Door een nieuwe layering functie kunnen alle 16 in-

putfaders worden toegewezen aan de outputsectie en kan je met 24 kanalen mixen zonder van bank te hoeven wisselen. (De nieuwe Viz000 was voor het eerst te bewonderen tijdens Prolight + Sound begin april, red.)”

‘Martin en CLF op een vaste huisset betekent dat het gewoon goed is’

Verlichting

Ook qua zaalverlichting zijn er veranderingen doorgevoerd. Omdat de dansvloer in de Main Stage nu veel groter is, is het licht daar op aangepast. Bovendien biedt de zaal de mogelijkheid voor meerdere muziekstromingen, dansavonden en andere evenementen.

Fairlight leverde de lichtapparatuur voor alle zalen. “We hebben vooral goed geluisterd naar de wensen van 013”, legt salesmanager Marcel Zandbergen uit. “We hebben een demo gegeven waarin we diverse materialen hebben laten zien. Met klinkende namen als Martin en CLF -de Mercedesen onder de lichtapparatuur- op de ‘vaste huisset’, weten artiesten en managers ook gewoon dat het goed zit (zie kader, red.)”

Zo is voor de Main Stage gekozen voor een uitgebreide podiumset, bestaande uit Martin MAC Viper, MAC Quantum Wash en CLF Conan. In de zaal hangen de MAC Quantum Profile en Aura XB, aangevuld met een groot aantal CLF Hercules RGBWAUV armaturen. In de Jupilerzaal bestaat de podiumset uit MAC Quantum Profile en Aura XB. De data infrastructuur bestaat uit Luminex artnet

routers en LSC splitters.

Twee complete Chainmaster Pro Touch systemen zorgen voor de aansturing van 48 Chainmaster takels met daaraan meer dan 130 meter Eurotruss HD44, black coated. Naast de lichtarmaturen heeft Fairlight ook de motortakels en trussen geleverd. In totaal stonden er dertig pallets klaar om vanuit Bommel richting Tilburg te worden vervoerd. Het team van Airlight heeft alle apparatuur in samenwerking met 013 geïnstalleerd.

‘Innovatieve oplossing panelen goed ontvangen’

Geluidsinfrastructuur vervangen

In verband met de verbouwing bleek het voor 013 nodig hun complete podium geluidsinfrastructuur te vervangen voor beide zalen. De meeste bekabeling was al zeventien jaar oud en gebaseerd op Socapex en

Harting. 013 wilde naar LK overschakelen en wist dat D.A.S (Derk Audio Service, red.) uit Tilburg daar ruimschoots ervaring mee had. Van Rijen: "We zochten een partner die stap voor stap door het project kon adviseren en makkelijk kon bijsturen indien nodig. Een partner die dicht op het project stond en goed bekend was met de situatie en flexibel genoeg was om snel te kunnen schakelen." Derk Uijthoven van D.A.S. woont praktisch om de hoek van het poppodium. "We hebben gedurende twee jaar in fases het hele

Aansluitpaneel Soundcraft mixer met innovatieve lay-out

project begeleid. Het begon met speakerbekabeling voor de nieuwe PA, stageboxen voor de mengtafels en stroomverdelers voor de versterkers om vervolgens uit te ko-

men bij LK bekabeling voor op de podia en multi's rondom de podia en naar de FOH."

Omdat vooraf niet helemaal duidelijk was hoe de situatie precies zou uitpakken na de verbouwing, bleek vooral onze nabijheid in Tilburg een pré. Hierdoor konden we snel ter plaatse zijn en oplossingen bedenken voor onverwachte veranderingen."

D.A.S. bleek gedurende die periode bovendien in staat innovatieve oplossingen te kunnen ontwikkelen en aanbieden die zo goed bevielen dat we die inmiddels ook weer bij andere, en nieuwe, klanten hebben kunnen toepassen. "De innovatieve oplossing op de vraag van 013 heeft geleid tot het ontwerpen van een 19" paneel met 12 xlr in- en output gecombineerd met zowel LK37 in- als LK37 output, welke ook nog voorzien is van een coverbox. En dat in 2 HE. Deze panelen waren niet eerder op de markt."

ADVERTENTIE

Vuurwerk & Special Effects

Pyroworks

PyroWorks is een vuurwerk evenementen bedrijf dat voorziet in artistieke vuurwerkshows en vele vormen van special effects en pyro-special effects

T 038-4478392 M 06-53175815 info@pyroworks.nl www.pyroworks.nl

'013 is als eerste in Europa uitgerust met de nieuwste etherCON connectoren CAT6_A'

Netwerkaansluitingen

Om compatible te zijn met alle netwerkaansluitingen heeft Poppodium 013 gekozen voor de nieuwste Neutrik etherCON connectoren; CAT6_A chassis- en kabeldelen. Johan Winter van Neutrik legt uit: "De Neutrik CAT6_A connector, is de "CAT" connector met de op dit moment hoogst verkrijgbare bandbreedte. Hoger dan CAT6_A gaat het niet. Tenminste niet op de alomgebruikte 8p8c connector (ook bekend als de RJ-45

connector). De (Amerikaanse) EIA/TIA kent nog geen CAT-7."

"Doordat die pas nieuw waren, was de levertijd vrij moeilijk", legt Van Rijen uit vanaf het podium in de Main Stage. "Johan Winter van Neutrik heeft voor de snelle levering gezorgd en 013 als eerste in Europa voorzien van de connectoren. En dan praat je over honderden chassisdelen."

Om het LAKE-Dante verhaal waar 013 via draait nog veiliger te maken, heeft het poppodium na de opening van de zaal in oktober gekozen om vaste lijnen in de Main Stage te maken. "Toen de bekabeling gelegd was, hadden we eigenlijk nog meer dan tien weken moeten wachten op de levering van de connectoren. Na een belletje met Neutrik was dit al snel opgelost en kwamen de connectoren een paar dagen later al binnen." RachConnect heeft het gehele dataverhaal voor audio, video en licht in Poppodium 013 gedaan. In totaal is het team van RachConnect er vijf maanden mee bezig geweest. Eigenaar Yassin Lahlou legt uit: "De CAT6_A chassis- en kabeldelen van Neutrik zijn de nieuwste connectoren die op dit moment op de markt zijn. Momenteel is CAT6_A niet de hoogste norm die er te verkrijgen is, maar wel voldoende om 10 Gig te transporteren. De eerste tien jaar kan Poppodium

013 vooruit met deze connectoren."

Ook heeft het bedrijf uit Berkel en Rodenrijs meegeholpen aan het brandveiligheidssysteem en het ontruimingsplan en is RachConnect verantwoordelijk voor de glasvezelverbinding.

Jupiler Stage

Naast de veranderingen in de Main Stage is er ook het een en ander veranderd in de Jupiler Stage. De kleine zaal is juist naar achteren uitgebreid, waar eerst beneden een foyer en boven een kleiner zaaltje (Stage01) te vinden waren. Deze zaal is, zoals eerder aangegeven een 'kleine grote zaal'. Dezelfde kwaliteit geluid en licht is hier aanwezig als in de Main Stage. Als bandjes de zaal niet vol krijgen, wordt er gekeken naar mogelijkheden in de directe omgeving van 013. "We hebben goede contacten met de horeca hier in de omgeving", legt Van Rijen uit. "De uitbreiding legt de cafés en eetgelegenheden ook geen windeieren. We kijken met een goed gevoel terug op het eerste half jaar en zijn klaar voor de toekomst."

Met een verbouwing van ruim 10 miljoen euro en state of the art equipment op alle technische vlakken beschikt Tilburg weer over de grootste poptempel buiten de randstad. 013 is back in business. ☺